

[Bernhard Baunsgaard]

hedens omdømme, særdeles ofte rammer offeret såvel som forbryderen.«

Den betragtning har været meget væsentlig for os ved udarbejdelsen, og jeg vil også pege på den artikel, som professor, dr. med. Emma Vestergaard offentliggjorde i Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab i 1973, II, især siderne 155 og 164, hvor Emma Vestergaard omtaler de psykiske skader, der opstår på offeret, og understreger, at disse psykiske skader ofte kan blive forværret eller genoplivet ved den måde, hvorpå afhøringen af offeret foregår. Det har også været meget tungvejende for os ved udarbejdelsen.

Jeg skal her ikke kommentere justitsministerens indlæg. Det vil jeg gemme til senere, men kun understrege, at den forhandling, som justitsministeren indbød til, er vi parate til, og jeg vil foreløbig bare sige tak for den imødekommenhed, der er vist.

Winnie Møller (S):

Jeg vil godt starte med at sige tak til både den förrige justitsminister og den nuværende justitsminister, fordi vi så hurtigt har fået et af de lovforslag, som vi nu har til behandling, frem, og her tænker jeg på den del af lovforslag nr. L 174, der vedrører voldtægt.

I realiteten er det, der nu sker, jo det enkle, at voldtægt begået mod en kvinde nu fremover vil blive benævnt og behandlet som voldtægt, i modsætning til tidligere, hvor størsteparten af voldtægtstilfældene er blevet skudt ind under begrebet ulovlig tvang. Denne situation skyldes som bekendt bl.a. den udformning, som den nuværende § 217 i straffeloven har. Det har i mange tilfælde som bekendt ført til, at politi og anklagemyndighed i stadig større omfang er veget tilbage for at rejse sag efter den strengere bestemmelse i den nuværende straffelovs § 216, som vel kan betegnes som den egentlige voldtægtsparagraf.

Ved at undlade at rejse sag efter den nuværende lovs § 216 har man samtidig i vid udstrækning kunnet undgå at indbringe sagerne for et nævningetingets afgørelse. Dertil kommer, at i de tilfælde, hvor sagerne vitterlig er blevet indbragt for et nævningeting, har det som oftest resulteret i, at nævningetinget har svaret nej til tiltalen efter § 216 om begået voldtægt. Derved har nævningetinget stemplet offeret, efter min mening ikke som

følge af, at man ikke mente, at der var begået voldtægt, men snarere som følge af, at man ikke ønskede at fremtvinge en meget hård straf for den begåede forbrydelse.

Nu bliver der med dette forslag rettet op på denne situation. Alle former for voldtægt vil efter det nye forslag blive benævnt som sådan. Overgreb mod en kvinde uden hendes tilsagn får altså sin rette betegnelse, nemlig voldtægt.

På den måde, som lovforslaget er udformet, vil man fremover komme til at dømme mellem to former for voldtægt: hvor voldtægten har haft en særlig farlig karakter eller der i øvrigt foreligger særlig skærpene omstændigheder, vil der stadig være tale om en nævningesag, og det synes jeg ikke man skal glemme i hele den diskussion, der allerede har været om det rimelige og betimelige i at afskaffe nævningetingets behandling i øvrigt af voldtægtssagerne.

I de almindelige voldtægtstilfælde, hvis man kan tale om sådanne, vil der fremover være tale om, at disse skal behandles som domsmandssag.

Set med en kvindes øjne finder jeg at dette er en acceptabel situation; der er ofte meget mindre blæst omkring en domsmandssag, og er der nogen, der har krav på beskyttelse, er det efter min mening netop det kvindelige offer i en voldtægtssag.

På den anden side medfører det selvfølgelig nogle overvejelser om, hvordan vi i videst mulig udstrækning sikrer det folkelige element i retsplejen.

Jeg vil godt her pege på, som justitsministeren også gør det i sin fremsættelsestale, at en af vejene kan være at nedsætte antallet af juridiske dommere i domsmandssager, således at der bliver et flertal bestående af lægdommere ved disse sagers behandling. Det kunne måske styrke den folkelige balance, som nogle finder forsvinder, hvis en række sager unddrages nævningetingets afgørelser.

Jeg vil derfor godt opfordre justitsministeren til at gå videre med disse overvejelser.

På samme måde indeholder forslaget en række ændringer vedrørende røveri og brandstiftelse. Det fremgår jo af forslaget, at der er nogen betænkelighed ved at ændre på strafferammerne for røveri, når der er truet med brug af vold. Jeg vil også her godt gøre opmærksom på, at foreligger der skærpene